

Obce se musí osamostatňovat, vzkazují kolegům členové Sítě energetické účinnosti

Po vzoru německých Sítí energetické účinnosti, kterých jen v Bavorsku aktivně funguje téměř 280, vzniká podobná síť také u nás. První setkání jejích členů této sítě proběhlo počátkem února 2022 v sídle Univerzitního centra energeticky efektivních budov (UCEEB) ČVUT v Praze. O čem jednali?

Sešlo se celkem 12 představitelů a odborníků z měst z celé ČR. Spojovalo je jediné téma: **Jak efektivně hospodářit s energií.** Velikost měst či obcí je různá a různé jsou i problémy, před nimiž jednotlivé samosprávy stojí. Díky Síti energetické účinnosti, jejíž činnost bude v tomto roce hrazena z fondu EUKI (Evropská iniciativa na ochranu klimatu), bude mít každý z účastníků zajištěnou podporu týmu odborníků z UCEEB, kteří pomohou městům a obcím s identifikací vhodných opatření pro úsporu energie a vypracováním krátkého posudku s opatřeními k realizaci. Tento dokument bude dále sloužit jako podkladový materiál pro následující studii proveditelnosti, která předchází realizaci.

PŘÍKLADY Z MĚST – SECAP

Kladno má schválenou novou energetickou koncepci (SECAP), v níž mají shrnutý vize v oblasti energetiky a ochrany klimatu. V současné době mají 30 projektů pro energetickou transformaci, některé již realizují a chystají energeticky úsporný projekt řešený metodou EPC ve 23 budovách v majetku města. Intenzivně se zaměřují na efektivitu veřejného osvětlení a teplotní izolace. V plánu mají větší využití fotovoltaiky a elektromobility. Budují tzv. Positive Energy District v rámci mezinárodního projektu SPARCS.

Karviná pracuje na tvorbě SECAPu (Akční plán pro udržitelnou energii a klima) a usiluje i o ISO 50001. Město je zapojeno v projektu „ARV – CLIMATE POSITIVE CIRCULAR COMMUNITIES“ (inovační projekt v oblasti pozitivní klimatické změny), který je podpořen v rámci programu Evropské komise Horizon 2020, konkrétně jeho části Green Deal Call (budování a rekonstrukce budov energeticky efektivním způsobem). Karviná je stejně jako Kladno součástí evropského hnutí Pakt starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky a platí pro ně povinnost během prvních dvou let od přistoupení vypracovat akční plán pro udržitelnou energii a klima s cílem snížit emise CO₂ nejméně o 40 procent do roku 2030 a zvýšit odolnost (resilenci) města vůči změnám klimatu.

HLEDÁNÍ ÚSPOR

Do Sítě energetické účinnosti se zapojila i města **Mníšek pod Brdy** a **Děčín**, který intenzivně připravuje projekt na úsporu energie v městských objektech. Nyní má zažádáno o dotaci z programu ELENA, ze kterého může město získat až 90 procent nákladů na přípravu projektu. V současné době pracují na studii na výstavbu závodu pro energetické využití odpadu. Mají CZT, chtějí fotovoltaiku na několik městských objektech, kde se pro ně bude vyrábět energie, aby byly soběstačné a případnými přetoky zasobovaly i další objekty.

Ve městě Mníšek pod Brdy s téměř 7 tisíci obyvateli mají svého energetického manažera, neboť náklady na energii ukrajují z ročního rozpočtu města 10 mil. korun. Plánují komunitní energetiku a hledají, jako všichni ostatní, řešení v oblasti odpadového hospodářství, protože rok 2030, kdy začne platit zákaz ukládání komunálního odpadu na skládky, se nezdá být daleko.

Součástí sítě jsou i menší města a obce. Téměř dvoutisícová **Bělá nad Radbuzou** v okrese Domažlice má ve vlastnictví kolem tří stovek bytů, plánují zde instalovat FVE pro město. I tady chtějí snižovat energetickou náročnost budov. Zaměří se i na energetický audit.

ŘEŠENÍ PRO MENŠÍ SÍDLA

Silné zastoupení v síti mají díky aktivitě místní akční skupiny (MAS) Posázaví také starostové z tohoto regionu. Samotná MAS Posázaví sdružuje 63 obcí a chce pomocí Sítě energetické účinnosti hledat řešení pro další, nezapojené obce, aby i ony mohly snížit výdaje z obecních rozpočtů na energii.

Obec Sázava zatím nemá žádnou dlouhodobou energetickou koncepci, ale určitě chce využít FVE k výrobě elektřiny pro obecní potřeby. Sem patří i **Bystřice**, kde má trvalý pobyt více než čtyři tisíce obyvatel, ale v deseti katastrálních územích. Mají centrální zdroj vytápění, ale jen pro samotnou Bystřici. Uvědomují si, že energetika a odpadové hospodářství spolu úzce souvisí. Líbí se jim myšlenka zajištění likvidace jednoho druhu odpadu pro obce z okolí.

Zatím však řeší spíše problém zateplených škol, kde je velmi špatná kvalita vzduchu. Klíčový je v tomto okamžiku kvalitní energetický management.

V **Jílovém u Prahy** také chtějí vyrábět energii na obecních budovách. **Týnec nad Sázavou** má softwarové řešení na energetický management, ale chybí sběr dat. Součástí sítě je i **Letohrad**, který se nachází nedaleko Ústí nad Orlicí v Pardubickém kraji a který platí ročně za energie 7,5 mil. korun. Zatím jim chybí komplexní energetická koncepce. V každém případě se však chtějí zaměřit na důsledný energetický management a komunitní energetiku.

Své zkušenosti chce sdílet i obec **Pilníkov** z okresu Trutnov z podhůří Krkonoš. Mají zde na starost 16 obecních objektů a novostavbu čistírny odpadních vod včetně čerpacích stanic, tlakové a gravitační kanalizace (200 mil. Kč). Chtějí pomoci při vytvoření energetické koncepce a využít energeticky úsporný program optimalizace energetické účinnosti na připravené projekty pro stavební povolení – rekonstrukci 1. a 2. stupně základní školy, novostavbu mateřské školy, rekonstrukci požární zbrojnice a novostavbu bytového domu.

STŘÍPKY ZE SETKÁNÍ

Už na prvním setkání výše zmíněných obcí zazněly náměty na další schůzky: Jak získat data o spotřebě a jak s nimi dále pracovat? Nevyplatilo by se sdílení energetického manažera pro několik obcí, aby se mzdové náklady rozložily? Jaká by měla být jeho náplň práce? Důležitost energetického managementu (EM) potvrzuje i **Jakub Maščuch** z UCEEB ČVUT: „Je dokázáno na řadě studií, že už samotné zavedení EM ušetří 5 až 20 procent nákladů na energii jen proto, že si zaměstnanci dávají pozor, kolik energie spotřebovávají.“ Podle něj EM představuje hlavně sledování a „překládání“ informací o dění v energetice obecních objektů do jazyka zastupitelů a pracovníků úřadu.

Podle několika účastníků by bylo přínosem probrat v rámci fungování sítě i legislativu a praktickou aplikaci ohledně energetických komunit. Druhého setkání účastníků sítě proběhne v dubnu, v jedné z účastnických obcí, tak aby si všichni mohli prohlédnout konkrétní energeticky úsporné řešení na místě. Projekt je realizován ve spolupráci s bavorskou univerzitou OTH Amberg-Weiden, tedy zapojení čestí starostové a starostky budou moci navštívit jednu z obcí bavorské sítě, ve které je provozován lokální závod na energetické využití odpadů. /red/